

Liikuntasuunnitelma 2025-2030

Hongisto Osmo

Pitkänen Anu

Sisältö

- Johdanto
 - Projektitiimi ja tiedonkeruu
- Kunnan liikuntapalvelujen kehittämistä ohjaava viitekehys
- Liikunnan toimintaympäristön muutosvirrat
- Osallistaminen
 - Liikuntakyselyt ja opinnäytetyö
- Liikuntapalveluiden kehittäminen
 - Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa
- Liikunta Loimaan kaupungin organisaatiossa
- Olosuhdetyö
 - Liikuntapaikkaverkko ja sen kehittäminen
 - Tulevat liikuntapaikkainvestoinnit
- Lisäämme liikettä Loimaalle
 - Yhteenveto
- Liikuntasuunnitelman seuranta
- Liitteet

Johdanto

Johdanto

- Loimaan kaupungin liikuntapalvelut ja tekninen- ja ympäristöpalvelut ovat laatineet Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelman vuosille 2025-2030.
- Liikuntasuunnitelmassa tarkastellaan sekä liikuntapaikkojen että liikuntapalveluiden nykytilaa ja kehittämistarpeita, sekä tulevien vuosien suunnittelua ja investointitarpeita. Nykyinen liikuntapaikkaverkosto hoitoluokituksineen sekä kehitystarpeineen on kuvattu tässä suunnitelmassa ja yksilöitynä erillisessä liitteessä.
- Loimaalaisia osallistettiin tiedonkeruuseen toteuttamalla liikuntakyselyitä eri kohderyhmille vuoden 2024 aikana. Kuntalaisille, yhdistyksille ja kouluille teetetyt liikuntakyselyt tarjosivat paljon tietoa kuntalaisten liikuntatottumuksista ja eri toimijoiden toiveista ja tarpeista liikuntapaikkojen ja liikuntapalveluiden kehittämistä varten. Lisäksi opinnäytetyönä toteutettiin soveltavan liikunnan nykytilanteen kartoitus ja kehittämistarpeet.
- Suunnitelman tueksi tutustuttiin eri kuntien liikuntasuunnitelmiin ja liikkumisohjelmiin, sekä liikuntapaikkaselvityksiin. Merkittävin taustapohdinta kiteytyy kuntien liikuntapalveluja ohjaavaan lainsäädäntöön sekä kansallisiin että alueellisiin viitekehyksiin, sekä lisäksi toimintaympäristön muutosvirtoihin.
- Liikuntasuunnitelma on laadittu kaupunginhallituksen toimeksiannosta ja sivistyslautakunta on ollut ohjaavana lautakuntana prosessin ajan. Liikuntasuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus sivistyslautakunnan ja elinympäristölautakunnan esityksestä.

Projektitiimi ja tiedonkeruu

- Liikuntasuunnitelman laatimisesta vastasi liikuntapaikoista vastaava kaupungininsinööri ja liikuntapalvelupäällikkö, jotka muodostivat projektitiimin.
- Tiedonkeruuvaiheessa tutustuttiin kuntien liikunnan edistämistä ohjaavaan lainsäädäntöön sekä muiden kuntien liikuntasuunnitelmiin, liikkumisohjelmiin, liikuntapaikkaselvityksiin ja liikuntapalveluiden kehittämissuunnitelmiin.
- Teoriatiedon lisäksi päätettiin toteuttaa liikuntakyselyjä eri kohderyhmille.
- Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelman laadinta aloitettiin vuonna 2023 kaupungininsinöörin, liikuntasihteerin ja liikuntapaikkamestarin toimesta liikuntapaikkojen nykytilan selvityksellä ja investointitarpeiden kartoituksella.
- Liikuntapaikkaselvityksenä liikkeelle lähtenyt selvitystyö on tarkentunut liikuntasuunnitelmaksi, koska selvitys tarkastelee sekä liikuntapaikkoja sekä liikuntapalveluja ja on kokonaisuutena ajanmukaisempi.
- Jatkotoimenpiteenä on poikkihallinnollinen liikkumisohjelma tai liikkumisen edistäminen poikkihallinnollisesti osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa.

Kunnan liikuntapalvelujen kehittämistä ohjaava viitekehys

Kunnan tehtävä liikunnan edellytysten mahdollistajana

- **Kuntien tehtävänä on luoda yleisiä edellytyksiä liikunnalle paikallisella tasolla**
 - Järjestämällä eri kohderyhmät huomioon ottavia liikuntapalveluita sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa
 - Tukemalla kansalaistoimintaa
 - Rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja
- **Liikunnan edellytysten luominen edellyttää yhteistyötä kunnan eri toimijoiden välillä**
 - Tekninen palvelukeskus , liikuntapaikat, liikenne-, ympäristö- ja kaavoitus
 - Opetus- ja varhaiskasvatus
 - Nuorisopalvelut
 - Kulttuuripalvelut
 - Hyvinvointialue
- Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (410/2015) 22 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kunnan tulee arvioida asukkaittensa liikunta-aktiivisuutta osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettua hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. (8.7.2022/639)

Lähde: Kuntaliitto, liikuntapalvelut ([Liikuntapalvelut | Kuntaliitto.fi](https://liikuntapalvelut.kuntaliitto.fi)) ja liikuntalaki ([Liikuntalaki 390/2015 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#))

Kuntien liikkumisen edistämistä ohjaava lainsäädäntö

- **Lakisääteinen velvoite luoda ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia edistävän liikunnan edellytyksiä ja olosuhteita**
- Keskeistä hyvinvoinnin tukeminen liikunnan avulla, liikuntaharrastuksen laajentaminen uusiin ja liikunnallisesti passiivisiin väestöryhmiin, sekä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistaminen
- Liikunnan tutkittujen ja positiivisten vaikutusten merkitys ihmisten työkykyyn, terveyteen ja edelleen yhteiskunnan hyvinvointiin
 - Liikuntalaki (10.4.2015/390)
 - Valtioneuvoston asetus liikunnan edistämisestä 550/2015
 - Kuntalaki (10.4.2015/410)
 - Terveystenhuoltolaki (30.12.2010/1326)
 - Perustuslaki, sivistykselliset oikeudet (11.6.1999/731)

luokattu lähteestä: Kuntaliitto / Liikunnan asema lainsäädännössä

Liikuntalaki (10.4.2015/390) (1)

Määritelmät:

- 1) **liikunnalla** kaikkea omatoimista ja järjestettyä liikunta- ja urheilutoimintaa paitsi huippu-urheilua
- 2) **huippu-urheilulla** kansallisesti merkittävää sekä kansainväliseen menestykseen tähtäävää tavoitteellista urheilutoimintaa; huippu-urheilua edistetään tukemalla urheilijoiden valmentautumista sekä kehittämällä valmennusosaamista, kaksoisurapolkuja, huippu-urheilun koordinaatiota, huippu-urheilun tutkimus- ja innovaatiotoimintaa, huippu-urheilun rahoitusta ja kilpailu- ja harjoitteluolosuhteita sekä tukemalla kansainvälisten urheilutapahtumien järjestämistä;
- 3) **terveyttä ja hyvinvointia edistävällä liikunnalla** elämänkulun eri vaiheissa tapahtuvaa kaikkea fyysistä aktiivisuutta, jonka tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitäminen ja parantaminen ja jota edistetään kehittämällä alan toimintaa, koordinaatiota ja rahoitusta.

Lain tavoite jaettu kahdeksaan eri kohtaan. Lisäksi mainittu lähtökohtina tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Liikuntalaki (10.4.2015/390) (2)

Liikuntalain tavoitteena on edistää:

- 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa
- 2) väestön hyvinvointia ja terveyttä
- 3) fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista
- 4) lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä
- 5) liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- 6) huippu-urheilua
- 7) liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita
- 8) eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa

Hallitusohjelman Suomi liikkeelle -ohjelma

- **Hallitusohjelmaan sisältyvän Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteena on, että eri ikäiset ihmiset liikkuvat aiempaa enemmän. Ohjelmalla edistetään mahdollisuuksia liikkua ja liikkumista tukevia arjen valintoja.**
- Liikunnalla ja fyysisellä aktiivisuudella on keskeinen merkitys ihmisten kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Riittävä liikunta kehittää motorisia taitoja ja parantaa hyvinvointia. Liikkuminen auttaa oppimaan ja pitää yllä hyvää mielen terveyttä. Liikkuminen ylläpitää työkykyä sekä vahvistaa kriisinkestävyyttä. Myös mielen terveyden hoidossa liikunnalla on merkitystä. Hyvä toimintakyky on edellytys vanhusien hyvälle voinnille ja kotona asumiselle.
- Liikkumattomuus on suuri haaste kaikissa länsimaissa. Liian monen suomalaisten hyvinvointia uhkaa liikkumattomuus, joka johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen. Lapsista ja nuorista vain joka kolmas sekä aikuisista joka neljäs liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Noin 40 prosentilla oppilaista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka vaikeuttaa arjessa jaksamista. Liian vähäinen liikkuminen on uhka opiskelukunnolle, työssä jaksamiselle, maanpuolustuskyvylle sekä yleiselle hyvinvoinnille. Liikkumattomuus on myös kansantaloudellinen ongelma. Vuosien varrella on toteutettu erilaisia ohjelmia ja toimenpiteitä, mutta kehityssuunnan kääntäminen vaatii kokonaisvaltaista ja hallinnonrajat ylittävää lähestymistapaa.
- Tutkimusnäyttö fyysisen aktiivisuuden terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä lisäävistä vaikutuksista on kiistaton. Lisäämällä liikkumista voidaan parantaa hyvinvointia ja pienentää yhteiskunnalle koituvia kuluja. Eniten tarvetta lisätä liikettä on henkilöillä, joiden toimintakyky on heikoin.
- Ohjelman toteutusta ohjaa ja seuraa Liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn ministerityöryhmä.

Lähde: Valtioneuvosto, Vahva ja välittävä Suomi, Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023 ([Hallitusohjelma - Valtioneuvosto](#)) ja Opetus- ja kulttuuriministeriö ([Suomi liikkeelle - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#))

Suomi liikkeelle –ohjelman toimenpiteet (1)

Hallitus toteuttaa ohjelmaa muun muassa seuraavin toimenpitein:

1. Vahvistetaan liikuntaosaamista eri koulutusaloilla, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä kasvatusaloilla.
2. Liikunnan ja terveyden edistäminen huomioidaan poikkihallinnollisesti kuntien ja hyvinvointialueiden strategioissa. Vahvistetaan elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa kunnissa ja hyvinvointialueilla hyödyntäen samalla terveysteknologian mahdollisuuksia. Arvioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarkoitetun rahoituksen kohdentumista kunnissa ja hyvinvointialueilla.
3. Tuetaan perheiden liikunnan edistämistä. Sisällytetään pallo äitiyspakkaukseen ja lisätään neuvoloihin perheliikuntaneuvontaa.
4. Kannustetaan kuntia kehittämään päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi lähiliikuntapaikoiksi. Kannustetaan kuntia mahdollistamaan tilojensa käyttö nykyistä laajemmin eri opiskelijajärjestöjen urheilutoiminnassa.
5. Vahvistetaan päiväkoti- ja koulupäivien sekä koulumatkojen liikunnallistamista sekä koulupäivien yhteydessä tapahtuvaa harrastamista.
6. Lisätään perusopetuslakiin liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Tuetaan kasvatuksen ja opetuksen henkilöstöä työssään levittämällä toimivimpia käytäntöjä. Kannustetaan kuntia laajentamaan Liikkuvat-ohjelma kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin.
7. Kokeillaan koulupäivän jälkeisen liikunnan harrastamisen erilaisia toteutustapoja, kuten harrasteseteliä. Tulosten perusteella toimivimmat käytännöt vakiinnutetaan osaksi Suomen harrastamisen mallia.
8. Peruskoulun laajojen terveystarkastusten yhteydessä annetaan henkilökohtaista liikuntaneuvontaa ja -ohjausta oppilaan MOVE!-tulosten perusteella.

Suomi liikkeelle –ohjelman toimenpiteet (2)

9. Selvitetään toisen asteen koulutuksessa liikunnan lisäämistä jokaviikkoiseksi oppiaineeksi. Edistetään kaikkien korkeakoulujen hakeutumista Liikkuva opiskelu -ohjelmaan.
10. Liikunnan ja toimintakyvyn edistäminen lisätään osaksi kutsuntojen sisältöä.
11. Työssä jaksamista tuetaan ottamalla liikkuminen keskeiseksi osaksi työkyvyn ja työelämän kehittämistä. Selvitetään työnantajien vaikuttavimmat keinot edistää työntekijöiden fyysistä aktiivisuutta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.
12. Päivitetään kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Erityisesti turvallisiin koulureitteihin sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämiseen kiinnitetään huomiota. Maankäytön lainsäädäntöä uudistettaessa huomioidaan liikkumisen edistäminen. Osana MAL-sopimusmenettelyä edistetään kävelyä ja pyöräilyä.
13. Edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontomatkailua. Uudistetaan ulkoilulaki huomioiden omaisuuden suoja. Tunnistetaan muun muassa metsästyksen, erätoiminnan sekä lemmikkieläinten merkitys liikunnan lisäämisessä.
14. Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin. Selkiytetään liikunta-alan toimijoiden arvonnäkökohtelua liikkumiseen kannustavaksi.
15. Edistetään vanhusten toimintakykyä ja ehkäistään kaatumisia. Selvitetään mahdollisuus taata subjektiivinen ulkoiluoikeus ikääntyneille. Otetaan käyttöön Sitran esittämä kotitalousvähennys, jolla edistetään yli 75-vuotiaiden toimintakykyä ja kotona pärjäämisen edellytyksiä liikunta- ja kuntoutuspalveluiden hankkimista helpottamalla.
16. Tunnistetaan liikunta-alan yrittäjien mahdollisuudet toimia osana palvelutuotantoa.

Olympiakomitean vastuullisuusohjelma

- Ohjaa koko liikunta- ja urheiluyhteisöä kohti yhteisiä toimintatapoja
- Avoin ja turvallinen liikuntakulttuuri ja toimintaympäristö kaikenlaiset liikkujat huomioiden

Lähde: Olympiakomitea, [Vastuullisuus](#) | [Olympiakomitea](#)

Varsinais-Suomen liikuntastrategia 2030

- Varsinais-Suomen liikuntastrategia laadittiin vuosien 2023 ja 2024 aikana useiden eri toimijoiden yhteistyönä. Strategiaproessin käytännön toteutuksesta vastasi Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, LiikU, sekä Varsinais-Suomen Rajattomasti liikuntaa –kumppanuusverkosto. Strategiatyössä on ollut mukana kuntien, seurojen, hyvinvointialueen, maakuntaliiton sekä eri liikunnan kohderyhmien edustajia.
- Maakunnallinen liikuntastrategia piirtää kokonaiskuvan tahtotilasta liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi Varsinais-Suomessa tulevaisuuden kehittämisen pohjaksi.
- Strategiaan on koottu tärkeimpiä tavoitteita ja keinoja liikkumisen lisäämiseksi. Tämä on tärkeää, koska liikkumattomuus on yksi tämän hetken suurimmista haasteista.
- Loimaan kaupungin sivistyslautakunta päätti 26.10.2023 kokouksessaan, että Varsinais-Suomen liikuntastrategia otetaan käyttöön ohjaavana dokumenttina Loimaan kaupungin sivistyspalvelujen toimintojen järjestämisessä ja kehittämisessä.

Kohti liikkuvaa ja hyvinvoivaa maakuntaa

Lähde: Lounais-Suomen liikunta ja urheilu ry: Varsinais-Suomen liikuntastrategia

VARSINAIS-SUOMEN LIIKUNTASTRATEGIA 2030

Kohti hyvinvoivaa ja liikkuvaa maakuntaa

Edistämme yhteiskuntaa, jossa yksilön on helppo tehdä päätöksiä liikunnallisen elämäntavan puolesta.

1 NYKYTILA & HAASTEET

- Liikkumattomuuden ja liian vähäisen liikkumisen lisääntyminen
- Eriarvoistumiskehitys myös liikunnassa
- Talouden niukkeneminen

2 TAVOITTEET

- Asuinympäristöt ja olosuhteet, jotka innostavat liikkumaan
- Liikuntapalvelut ja yhteistyö, joka edistää kaikkien liikkumista
- Viestintä, tiedolla johtaminen ja osaaminen, jotka vahvistavat liikunnallista elämäntapaa

3 TOIMENPITEET

Olosuhteet

- Arkiliikunnan olosuhteiden edistäminen
- Omaehtoisen liikunnan olosuhteet kuntoon
- Ohjatun liikunnan olosuhteiden turvaaminen

Palvelut ja yhteistyö

- Ohjatun liikunta- ja urheilutoiminnan kehittäminen
- Yhteistyön rakentaminen liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi palveluketjuissa

Viestintä ja osaaminen

- Tiedottamisen yhteiset alustat
- Yhteistyöverkostojen hyödyntäminen liikunnallisen elämäntavan edistämistyössä
- Liikkumaan aktivoivat viestinnälliset työkalut
- Osaamisen vahvistaminen

Varsinais-Suomen liikuntastrategian arvolupaus

Arvolupaus

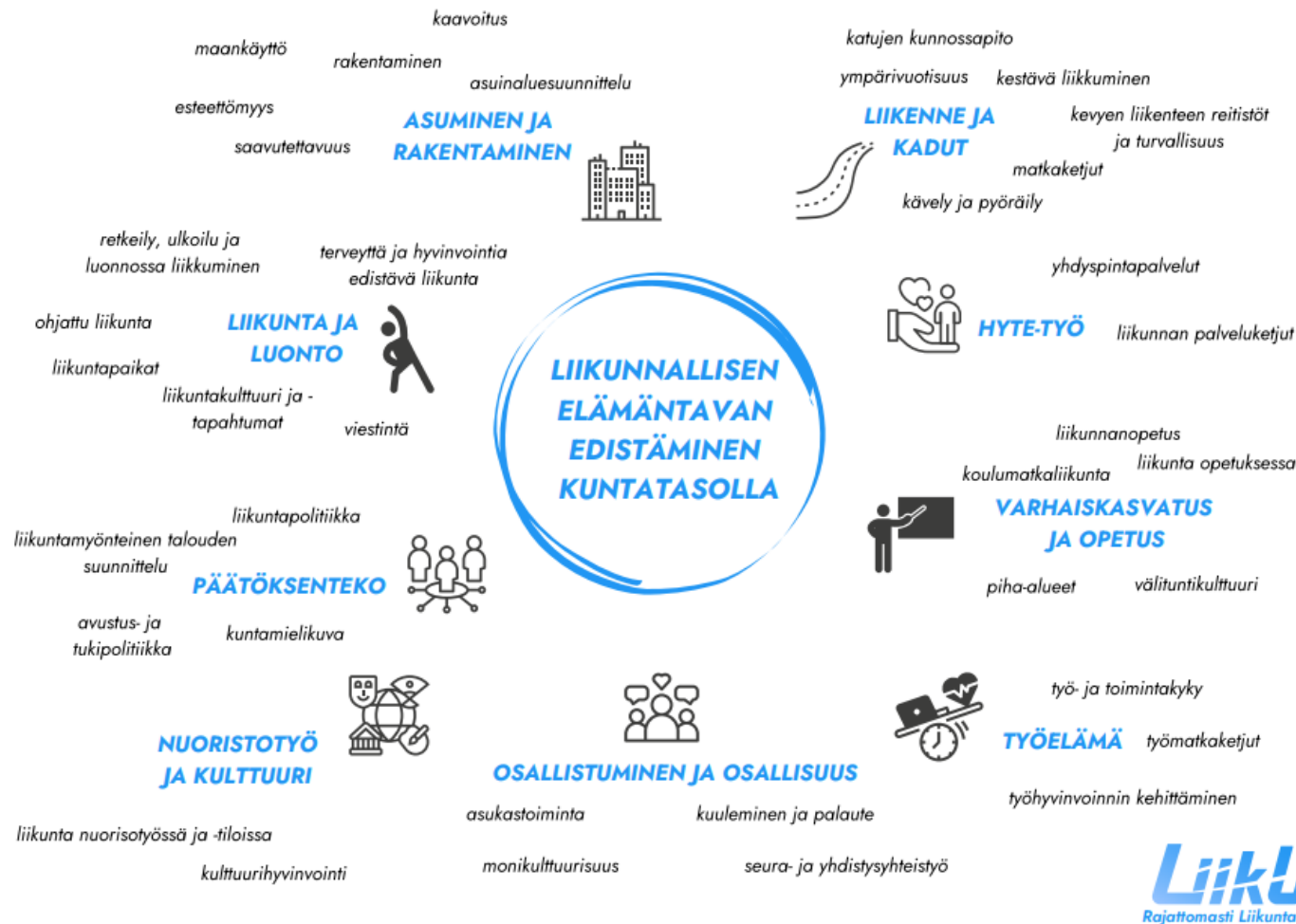
Liikunta- ja liikkumismahdollisuuksien tarjoaminen yhdenvertaisesti

- Arkiliikunta ja arjen aktiivisuus
- Omatoiminen liikunnan harrastaminen
- Ohjattu harrastus- ja kilpailutoiminta

Mitä arvolupaus edellyttää:

- **Olosuhteet**
 - Liikkumaan innostavia asuinympäristöjä ja olosuhteita
- **Palvelut ja yhteistyö**
 - Liikuntapalveluja ja laajaa yhteistyötä, jotka edistävät kaikkien liikkumista, painopisteenä erityisesti terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat
- **Viestintä ja osaaminen**
 - Liikunnallisen elämäntavan tukemista viestinnän, tiedolla johtamisen ja osaamisen vahvistamisen kautta

Liikkeen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen kuntaorganisaatiossa on kaikkien yhteinen asia

- Miten liikkeen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen näkyy eri palvelualueiden päivittäisessä työssä?
- Tarvitaan poikkihallinnollinen liikkumisohjelma tai nämä asiakokonaisuudet määriteltynä esim. kaupungin HYTE-suunnitelmassa.

Loimaan kaupunkistrategia - päävalinnat liikunnan näkökulmasta

LOIMAAN
TULEVAISUUSKUVA

Visio 2030: Menestystarinoiden Loimaa

VALTUUSTOKAUDEN STRATEGISET TAVOITTEET

 Elinvoima ja asuminen	 Hyvinvointi ja osallisuus	 Johtaminen ja talous
1. Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä 2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin-ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja 3. Luomme kilpailukyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää	1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennalta-ehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä 2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan 3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta	1. Olemme hyvä työnantaja 2. Suunnittelemme ja johdamme taloutta ja investointeja ennakoivasti ja pitkäjänteisesti 3. Toimimme aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti yhteistyössä ja verkostoissa

ARVOT

- Asukas-lähtöinen
- Uudistava
- Vastuullinen
- Yhteistyö-kykyinen

VALTUUSTOKAUDEN STRATEGISET KÄRKIHANKKEET

- **Houkuttelevat asuin-ympäristöt**
- **Osaavan työvoiman Loimaa**
- **Lasten ja nuorten Loimaa**

KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

6

LOIMAAN

- Houkuttelevat liikkumisen olosuhteet
- Liikunta yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäjänä
- Eri kohderyhmien liikunnan edistäminen ja hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen

Liikunnan toimintaympäristön muutosvirrat

Tarkastellaan toimintaympäristön muutosta yhteiskunnan yleisten muutosvirtojen ja megatrendien kautta, sekä miten Loimaa suhteutuu Varsinais-Suomen muihin kuntiin kuntayhteenvedon indikaattorien perusteella.

Väestön ikääntyminen ja liikkumattomuuden ovat kasvu keskeisimmät toimintaympäristön haasteet.

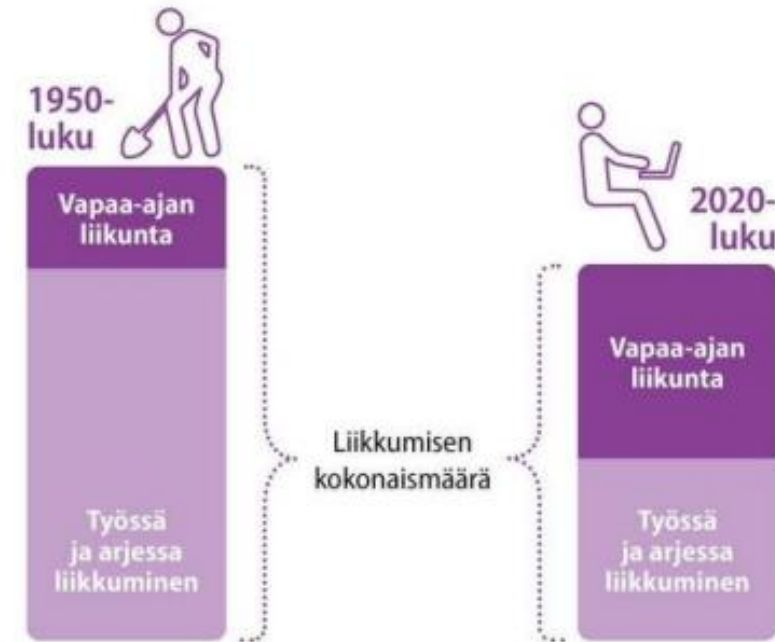
Toimintaympäristö muuttuu, jatkuva reagointi välttämätöntä liikunnallisuuden ja liikkeen edistämiseksi

Liikkumattomuuden paradoksi

- Arkiliikunta on vähentynyt kaikissa ikäryhmissä merkittävästi viimeisten vuosikymmenten aikana ja tämä tuo haasteen myös kaikenikäisten terveydelle.
- Merkittävä osa suomalaisista liikkuu tänä päivänä liian vähän terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta.

Kuva: Liikkumattomuuden paradoksi. (Pyykkönen&Kokkonen)

Kansalliset liikuntasuositukset

Liikummeko riittävästi?

- UKK-instituutti on laatinut liikuntasuositukset eri ikäryhmille.
 - Aikuisille, lapsille ja nuorille, ikäihmisille, soveltavan liikunnan suositukset, sekä suositukset raskauden ajalle ja synnytyksen jälkeen, suositukset istumisen vähentämiseen.
- Liikkumisella ja liikkumattomuuden ehkäisyllä on kansanterveydellisesti suuri merkitys.
- Liikuntasuosituksissa lihaskunnon, liikehallinnan ja kestävyysliikunnan lisäksi liikkumattomuuden välttäminen on korostunut.

Viikoittainen liikkumisen suositus 18–64-vuotiaille

 UKK-instituutti

Kouluikäisten lasten ja nuorten liikuntasuositukset ja MOVE-tulokset

- Lapsille ja nuorille suositellaan monipuolista, reipasta ja rasittavaa liikkumista vähintään 60 minuuttia päivässä
- MOVE-tulosten mukaan (v.2024) suomalaisista 5. ja 8.-luokkalaisista 38% fyysinen toimintakyky on huolestuttavalla tasolla
- Loimaalla tilanne on maan keskitasoa heikompi, vuoden 2024 tulokset osoittavat, että 46,5% nuorista toimintakyky on huolestuttavalla tasolla
- Loimaan tilanne vuonna 2023 47,2% ja vuonna 2022 43,3%

Luokka / Klass	Pojat / Pojkar	Tytöt / Flickor	Yhteensä / Totalt
5. luokka/5. klass	49.2 %	44.3 %	46.6 %
8. luokka/8. klass	48.6 %	44.1 %	46.5 %
molemmat luokat/båda klasserna	48.9 %	44.2 %	46.5 %

Lähde: Move-tulokset Loimaa 2024

Terveys ja toimintakyky

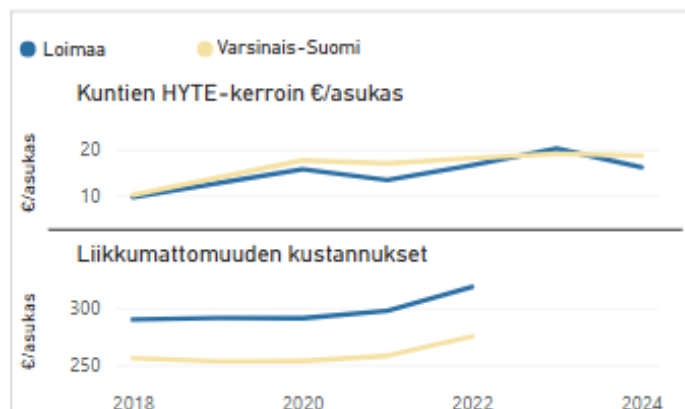
- Tutkimusten mukaan vain 1/3 työikäisistä liikkuu riittävästi terveytensä kannalta
- Fyysinen toimintakyky, psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä terveys muodostavat yhdessä työkyvyn perustan.
- Työikäisten liikuntatottumuksiin vaikuttamalla parannetaan koko perheen ja näin myös lasten ja nuorten liikkumista

Kuva: Työterveyslaitos

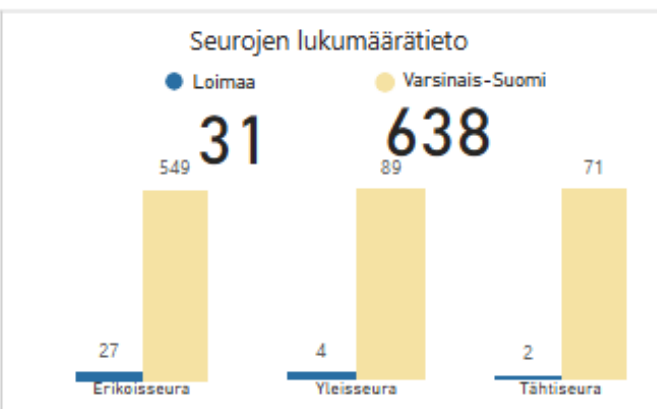
Rajattomasti liikuntatietoa: Loimaan kuntayhteen veto 16.4.2025

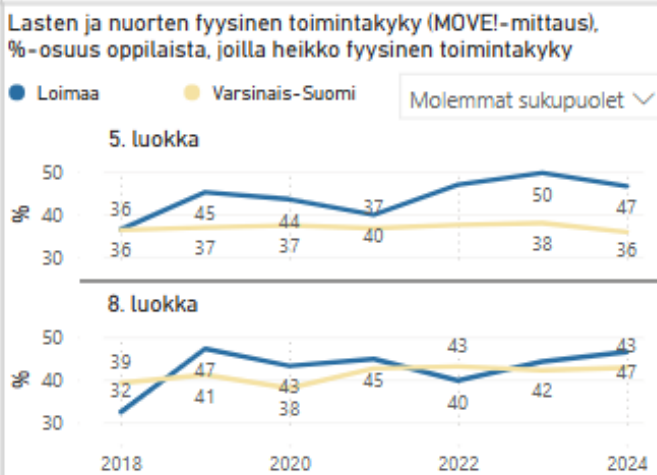
Lähde: THL, UKK-Instituutti

Liikunnan prosessi-indikaattorit	Varsinais-Suomi	Loimaa
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille		✗
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkipohjainen työryhmä		✓
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen		✓
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa		✗
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin		✗

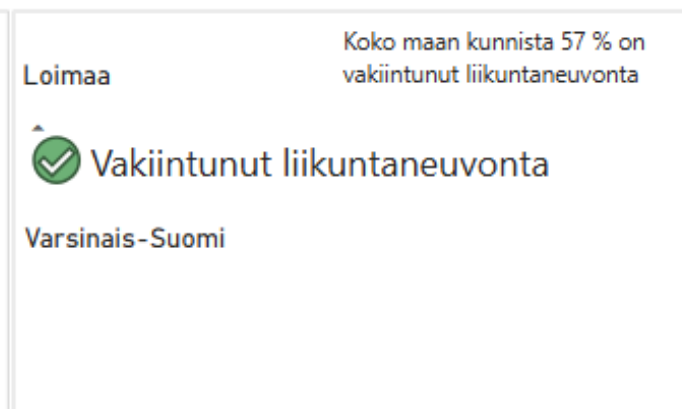
Lähde: Teaviisari, THL, 2024

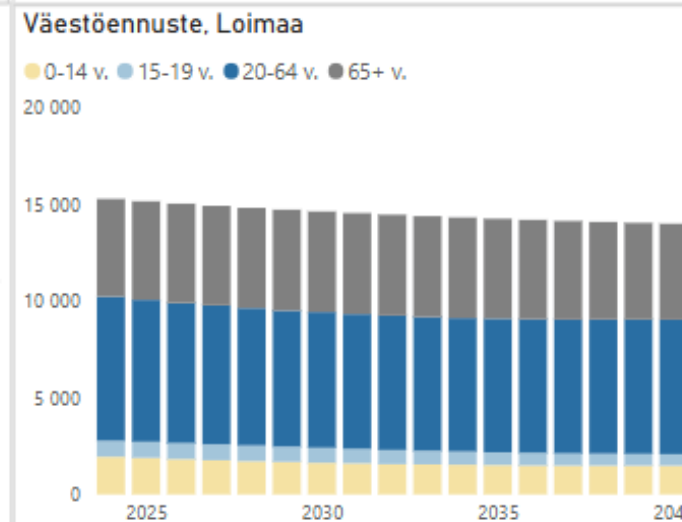
Lähde: Seuratietokanta, Suomen Olympiakomitea

Lähde: MOVE! - järjestelmän kansallinen rekisteri

Lähde: Teaviisari, THL

Toimintaympäristön muutoksen keskeisimmät haasteet Loimaan liikuntapalveluiden näkökulmasta (1)

- Maaseutukaupungin etäisyydet
 - Palvelut keskittyneet keskusta-alueelle ja kyläkeskuksiin
 - Kävely ja pyöräily ei aina ole mahdollista kouluun ja töihin
- Ilmastonmuutos
 - Haastaa liikuntapaikkojen kunnossapitoa ja eri liikuntalajien harrastamisen mahdollisuutta, esim. talvilajit
- Arkiliikunnan vähentyminen
 - Aktiivinen arki, pienet teot hyvinvoinnin eteen saatava nousuun
- Liikunta-aktiivisuuden polarisoituminen
 - Miten varmistamme, että tavoitamme terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat

Toimintaympäristön muutoksen keskeisimmät haasteet

Loimaan liikuntapalveluiden näkökulmasta (2)

- **Väestön ikääntyminen**
 - **Väkiluku pienenee, 65+ väestön osuus suurenee**
 - Toimintakyvyn tukeminen ikääntyvien kohderyhmässä
 - Kotona pärjäämisen edellytyksien tukeminen
 - Lähipalvelut, osallistumisen mahdollisuuden yhdenvertaisuus
 - * **Toimenpide:** Voimaa Vanhuuteen ohjelma, matalankynnyksen liikuntaryhmät eri puolilla Loimaata, vertaisohjaajat ja ulkoiluystävät, digitaalisuuden edistäminen esim. etäjumput
- **Liikkumattomuuden kasvu**
 - **Lasten ja nuorten MOVE –tulokset heikolla tasolla**
 - Liikkeen, liikunnallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
 - ***Toimenpide:** Move-polku yhteistyössä koulun ja kouluterveydenhuollon kanssa lasten ja nuorten toimintakyvyn tukemiseksi
 - **Lapsiperheiden liikunnallisen elämäntavan tukeminen**
 - Toimintakyvyn tukeminen lapsuudesta lähtien, perheiden tuki ja aikuisten esimerkillisyys
 - * **Toimenpide:** Liikkuva varhaiskasvatus ja koulu, lähiliikuntapaikat, perheliikuntaryhmät ja matalankynnyksen ryhmät aikuisille, tavoitetaan kohderyhmää joka ei liiku seura- tai yhdistystoiminnan kautta

Erilaisten liikkujien ja kohderyhmien ymmärtäminen

LIIKUNNALLINEN ELÄMÄNTAPA MERKITYKSELLINEN OSA HENKILÖKOHTAISTA TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA "Innokkaat ja aktiiviset"	LIIKUNNAN MERKITYKSET TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ HAKUSESSA "Potentiaaliset aloittajat"	LIIKUNNAN MERKITYKSET TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN KANNALTA HÄVIKSISSÄ "Vieroksijat"
Liikunnan peruspalvelut ja - olosuhteet (seurat ja yhdistykset, yksityinen sektori, kunnat, neljäs sektori) Tiedotus ja puheeksi otto liikuntapalveluista ja - olosuhteista Aktiivisen kansalaistoiminnan tukeminen	Toiminta, jolla estetään, ettei liian vähäinen liikunta muodosta terveys- ja hyvinvointiriskiä Matalan kynnykset liikuntapalvelut Liikunnan palveluohjaus ja liikuntaneuvonta Oman liikunnallisen minän löytymisen tukeminen	Toiminta, jolla korjataan liikkumattomuudesta aiheutuneita terveyshaittoja tai toimintakyvyn rajoitteita. Liikuntaneuvontapalvelut ja niihin ohjaus / lähettäminen osana elintapaohjauksen kokonaisuutta

Kuva: Liikunnan merkitykset yksilölle liikuntapalveluiden suunnittelun pohjaksi.

Lähde: V-S Liikuntastrategia s. 5

- Kaiken ikäisten ja erilaisten liikkujien näkeminen liikunta- ja urheilutoiminnan potentiaalisina kohderyhminä
- Palvelujen suunnittelu ja olosuhteet kohderyhmän mukaan
- Liikunnan harrastamisen merkityksellisyyden, houkuttelevuuden ja saavutettavuuden parantaminen uudella palveluilla erilaiset liikkujatyypit huomioiden

Osallistaminen

Kyselyiden keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset, sekä käsittelyssä olevat aloitteet

Osallistaminen

- Liikuntasuunnitelman laadinnassa osallistettiin kuntalaisia eri kohderyhmissä, ja keskustelua käytiin eri sidosryhmissä kuten neuvostoissa, toimikunnissa ja lautakunnissa sekä liikunta- ja urheilutoimintaa järjestävien yhdistysten seurafoorumissa että koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa.
- Kuntalaisten toiveet tulivat ilmi teetetyissä kyselyssä ja liikuntasuunnitelman laatimisen aikana tehdyt aloitteet ja toimenpiteet on eritelty jäljempänä

Liikuntasuunnitelman taustaksi kerättiin tietoa eri kohderyhmiltä

- **Webropol -kyselyt toteutettiin kesän ja alkusyksyn 2024 aikana**
 - Koulujen rehtorit vastasivat kouluille suunnattuun liikuntakyselyyn
 - Opinnäytetyössä selvitettiin Soveltavan liikunnan nykytilaa ja kehittämistarpeita
 - Kuntalaisille suunnattiin oma liikuntakysely
 - Seurat ja yhdistykset vastasivat omaan liikuntakyselyyn
 - Lisäksi hyödynnettiin vuoden 2023 70+ liikuntakyselyn tuloksia
- **Seuraavilla dioilla esitetty liikuntakyselyiden keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset**
- **Liikuntakyselyn tulokset julkaistiin Loimaan kaupungin verkkosivun uutisessa 2/2025.**

Liikuntakysely kouluille

- **Webropol -kyselyt toteutettiin touko-kesäkuussa 2024**
 - Koulujen liikuntakyselyyn vastasi 6 koulua
 - Liikuntaa opettavia opettajia kyselyhetkellä 37 hlö, ja liikuntatunteja viikossa yhteensä 118 h
 - Käytetyimpiä liikuntapaikkoja sisäpallolukentät ja ulkokentät, urheilukentät sekä uimahalli ja kunto- ja pururadat ja ulkoilureitit, talvella hiihtoladut ja jäähalli
 - Kuntosalien kunto ja soveltuvuus koululiikuntaan koettiin erittäin huonoksi , samoin liikuntasalit
 - Uimahalli, ulkokentät ja ulkoilualueet arvioitiin pääosin hyviksi ja soveltuviksi
 - Kriittisimmät kehityskohteet Keskuskoulun liikuntasali ja Asemanseudun koulun pihan ajanmukaistaminen

Liikuntakysely urheiluseuroille ja liikuntatoimintaa järjestäville yhdistyksille

- **Webropol -kyselyt toteutettiin elo-syyskuussa 2024**
 - Yhdistysten liikuntakyselyyn vastasi 20 eri tahoa, joista suurin osa oli urheiluseuroja
 - Käytetyimpiä liikuntapaikkoja sisäpalloilukentät, lisäksi ulkokentät, ulkoilureitit, kävely- ja pyörätiet sekä kunto- ja pururadat
 - Yleisarvosana kaupungin liikuntapaikkojen kunnossa ja soveltuvuudesta oli kohtalainen tai hyvä
 - Urheilukeskuksen kuntosali arvioitiin huonoksi tai erittäin huonoksi
 - Liikuntasalit ja liikuntahallit saivat pääosin hyvän arvosanan
 - Keskuskoulun liikuntasali liian pieni ja vanhanaikainen
 - Mellilän palloiluhalli sai liikuntahalleista heikoimman kokonaisarvion
 - Kiitosta tuli kuntoportaista, hiihtoladuista ja ulkokentistä, sekä kuntoradoista ja virkistysuimala Vesihovista
 - Parantamisen varaa liikuntapaikkojen kunnossapidossa sekä liikuntapalveluista tiedottamisessa
 - Kriittisimmät kehityskohteet uusi liikuntahalli tai harjoitushalli keskusta-alueelle lisäsalitilan varmistamiseksi sekä uusi urheilukeskus, jossa kuntosali ja pukutiloja sekä jalkapallon että pesäpallon tarpeisiin.

Liikuntakysely kuntalaisille (1)

- **Webropol -kyselyt toteutettiin elo-syyskuussa 2024**

- Kuntalaisten liikuntakyselyyn vastasi 268 henkilöä
- Suurin osa vastaajista koki terveydentilansa hyväksi (57%) tai erittäin hyväksi (24%)
- Vastaajista 41,4% liikkui 4 krt/vk tai enemmän, joka voi vastata liikuntasuosituksia, ja kohtuuliikkujia, 2-3krt/vk, oli vastaajista 40,7%
- Vastaajista 41,8% teki lihaskunto- ja tasapainoharjoituksia 2 krt/vk tai useammin (suositus)
- Miten liikutaan? Kyselyyn vastanneista 52% liikkuu omatoimisesti päivittäin tai lähes joka päivä, ja lisäksi 38% harrasti liikunta itsenäisesti viikoittain. Lisäksi liikutaan perheen ja ystävien kanssa. Liikuntapalveluiden ryhmissä liikkui 12% ja urheiluseuroissa 14%, lisäksi liikuttiin eläkeläisjärjestöjen ja työväenopiston ryhmissä.
- Liikunnan harrastamisen esteitä vastaajajoukossa ovat laiskuus ja saamattomuus (74%), ajanpuute (69%) ja väsymys (67%). Liikuntapaikkojen aukioloajat, kunto ja käytettävyys sekä etäisyys olivat este 40%:lle.
- Mikä lisäisi liikkumista? Ulkokuntosalit, houkuttelevat ja hyvin huolletut liikuntapaikat, edulliset liikuntaryhmät työikäisille myös ilta-aikaan, sekä aktiivipuistot ja matalan kynnyksen ulkoliikuntapaikat.

Liikuntakysely kuntalaisille (2)

- Eniten käytettyjä liikuntapaikkoja olivat kevyen liikenteen väylät (kävely- ja pyörätiet), joita 49% käytti päivittäin tai lähes päivittäin ja 24% viikoittain.
- Liikuntapaikkoihin- ja palveluihin kuntalaiset olivat pääosin tyytyväisiä.
- Parantamisen varaa esteettömyydessä ja liikuntapalvelutarjonnan tiedottamisessa
 - Tietoa kaivataan sosiaalisen median kautta (81%), paikallislehdestä (42%) ja verkkosivuilta (36%).
 - Monikanavaiseen viestintä tehokasta, tulee varata resurssia
- Kuntalaiset toivovat monipuolisia liikuntapaikkoja ja ohjattuja ryhmiä eri puolilla Loimaata
- Keskusta-alueelle toivotaan kehittämistoimia niin liikuntapaikkojen- kuin palvelujen osalta
- Kävely- ja pyöräteiden hyvä kunto kriittinen tekijä liikkumisen lisäämisen ja tyytyväisyyden näkökulmasta
- Huomioitava paremmin:
 - Lähiliikuntapaikat, koko perhe liikkeelle yhtäaikaaisesti
 - Palveluiden saavutettavuus
 - Esteettömyys
 - Palveluista tiedottaminen

70+ liikuntakysely vuodelta 2023

- **Liikuntapalvelut toteutti kyselyn keväällä 2023 osana liikuntaa ja digiä loimaalaisille -hanketta**
 - Kysely toteutettiin postittamalla kysely kohderyhmälle (4842 hlö), ja kyselyyn sai vastata joko paperilla tai verkkokyselynä (webropol)
 - 70+ liikuntakyselyyn vastasi yhteensä 573 henkilöä
 - Suurin osa vastaajista koki terveydentilansa hyväksi (44%) tai kohtalaiseksi (42%), lisäksi vain noin 10%:lla oli käytössä apuväline sisätiloissa, ulkona liikuttaessa 27% käytti apuvälinettä.
 - Vastaajista jopa 59% ilmoitti liikkuvansa omatoimisesti päivittäin tai lähes joka päivä
 - Suosituimpia liikuntamuotoja olivat kävely, pyöräily, luonto- ja hyötyliikunta
 - Vastaajista 52% ilmoitti, ettei mikään sairaus rajoita liikunnan harrastamista
 - Liikunnan harrastamisen esteitä vastaajajoukossa ovat laiskuus ja saamattomuus sekä väsymys.
 - Mikä lisäisi liikkumista? Hyvin hoidetut liikuntapaikat ja kevyenliikenteenväylät sekä lähiliikuntapaikat. Konkreettisemmin valaistus, esteettömyys, levähdyspaikat. Lisäksi kaivattiin lisää palveluista tiedottamista , maksuttomia ryhmiä sekä henkilökohtaista ohjausta ja opastusta.

Soveltavan liikunnan nykytila ja kehittämistarpeet opinnäytetyönä (1)

- Tradenomiopiskelijan opinnäytetyö toteutettiin vuoden 2024 ja kevään 2025 aikana, aiheena soveltavan liikunnan nykytilanne ja kehittämistarpeet. Lisäksi opinnäytetyössä selvitettiin soveltavan liikunnan markkinoinnin tilaa.
- Opinnäytetyöhön liittyvä webropol –kysely, joka oli mahdollista tehdä joko sähköisesti tai paperisena, toteutettiin soveltavan liikunnan kohderyhmille kesäkuussa 2024 (64 vastausta) sekä haastattelu, johon osallistui liikuntapalvelupäällikkö sekä soveltavasta liikunnasta vastaava liikunnanohjaaja.
 - Soveltavan liikunnan ryhmissä liikkuu viikoittain noin 300 henkilöä, pääosin ikäihmisiä.
 - Vammaisryhmät ja pitkäaikaissairaat jäävät helposti ryhmien ulkopuolelle, samoin kuin lapset ja nuoret
 - Kyselyyn vastanneista lähes 86% käytti soveltavan liikunnan palvelua, keskimäärin kerran viikossa 47% vastaajista ja 2-3 krt/vk 42% vastaajista.
 - Soveltavan liikunnan palveluiden käytölle suurimmat syyt olivat toimintakyvyn ylläpitäminen (90%) ja mielen virkistäminen (72%).
 - Soveltavan liikunnan tarjonta tutkimushetkellä: tuolijumppa, soveltava Lavis®-lavatanssi, kuntosaliryhmät ikäihmisille, uinti ja vesijumppa, hyvän olon liikunta, soveltavan liikunnan ryhmät ja liikuntaneuvonta opintopiirissä.
 - Tuolijumppa oli suosituin liikuntamuoto kyselyyn osallistuneilla (57%) ja lisäksi uinti (39%).
 - Soveltavaan liikuntaan käytettävät tilat eivät täysin esteettömiä tällä hetkellä. Liikuntapalveluiden ja Vesihovin välineistö on ajanmukaista.
 - Suosituimmat paikat, joissa soveltavaa liikuntaa harrastettiin, olivat Vesihovi, Heimolinna, Hirvihovi, Alastaro-halli ja seurakuntatalo.
 - Soveltavan liikunnan ohjaus sisältyy kaikkien liikunnanohjaajien työtehtäviin.
 - Soveltavan liikunnan palveluiden markkinointiin liittyvät teemat: markkinointikanavat, saavutettavuus, ohjaajien rooli.
 - Viestinnässä käytetään pääosin lehti-ilmoituksia, ilmoitustauluja, ryhmissä tiedottamista, puskaradiota, verkkosivuja ja Facebookia.
 - Kyselyyn vastanneille suosituimmat tiedonsaantikanavat olivat Loimaan Lehti (71%) ja tiedotus ryhmissä (36%). Lehtitiedottamista toivottiin jatkettavan (74%), Lisäksi Facebook (19%) ja verkkosivut (15%) tavoittavat kohderyhmää samoin kuin digilehti (15%).
 - Kyselyyn vastanneista suurin osa koki saavansa riittävästi tietoa soveltavan liikunnan palveluista.

Soveltavan liikunnan nykytila ja kehittämistarpeet opinnäytetyönä (2)

Johtopäätökset:

- Mikä toimii hyvin? Henkilökunnan asiantuntemus, kannustava ja turvallinen ilmapiiri sekä palvelun hinta
- Soveltavan liikunnan kehittämistarpeet Loimaan liikuntapalveluissa:
 - Kohderyhmien saavutettavuus ja tarjonta (lapset ja nuoret), yhteistyö sidosryhmien kanssa (Varha, koulut)
 - Tarjonnan monipuolistaminen eri kohderyhmille, etenkin lapsille ja nuorille sekä työikäisille
 - Tiedottamisen kehittäminen ja oikeiden markkinointikanavien löytäminen niille, jotka eivät käytä soveltavan liikunnan palveluita
 - Esteettömien tilaratkaisujen kehittäminen: esteettömyyden huomioiminen soveltavan liikunnan tiloissa ja liikuntapaikkarakentamisessa

Kehittämisehdotukset :

- Liikuntakerho erityislapsille ja –nuorille
- Soveltavan liikunnan lajikokeilu ja teemapäivät, yhteistyö koulun kanssa
- Yhteistyö Suomen harrastamisen mallin kanssa, lapset ja nuoret mukaan
- Ilta-aikoja soveltavan liikunnan palveluihin työssäkäyville
- Instagram Facebookin ohelle → nuoremman kohderyhmän tavoittaminen
- WhatsApp-ryhmiä, jossa tiedotettaisiin esimerkiksi harrastusmahdollisuuksista
- Esteettömyyden huomioiminen ja parantaminen
- Yhteistyön kehittäminen sidosryhmien kanssa (eri urheiluseurat, koulut, Varha, paikalliset yritykset) → lapset ja nuoret.
- Miten Varhan asiakasohjauksessa olevat henkilöt löytävät paremmin soveltavan liikunnan ryhmiin?

Kuntalaisten toiveet ja aloitteet

- Liikuntasuunnitelmaa on laadittu toimintavuoden 2024 ja alkuvuoden 2025 aikana
- Tänä aikana aloitteita liikuntapalveluihin ja liikuntapaikkoihin liittyen on tullut seuraavat:
 - Seniorikortin käyttöönotto ja ikäryhmän muutos (v. 2023) → Seniorikortti otettu käyttöön 1.8.2023 70+ kohderyhmälle, ja muutettu 65+ kohderyhmälle 1.1.2024 alkaen, liikuntaryhmät lisättiin palveluun 1.1.2025 alkaen
 - Vesihovin toiminnan turvaaminen → tarkastellaan osana tätä liikuntasuunnitelmaa sivistyslautakunnalle esitettävässä erillisessä liitteessä koskien liikuntapalveluiden resurssitarpeita. Tämä sisältää myös vaihtoehtoisia malleja uimahallin laitosmiestilanteen parantamiseksi.
 - Uimapaikka keskustaan → liitetty osaksi keskustan elävöittämishanketta
 - Virkistysuimala Vesihovin toimintojen kehittäminen ja aukioloaikojen laajentaminen → tarkastellaan osana tätä liikuntasuunnitelmaa kohdassa liikuntapalveluiden kehittäminen, palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa, henkilöstöresurssiin liittyen erillinen liite sivistyslautakunnalle
 - Liikuntapalveluiden investointitarpeet → tarkastellaan osana tätä liikuntasuunnitelmaa kohdassa tulevat liikuntapaikkainvestoinnit, lisäksi liite
- Kuntalaisten muita toiveita on esitetty liikuntakyselyiden tulosten esittelyssä aikaisemmissa dioissa.
- Liikuntapaikkoihin ja liikuntapalveluihin liittyvät tavanomaiset palautteet käsitellään käytettävissä olevat resurssit huomioiden ja palautteen antajalle vastataan, mikäli palaute on annettu nimellä ja yhteystiedot jätetty.

Liikuntapalveluiden kehittäminen

Tässä osiossa tarkastellaan Loimaan liikuntapalveluiden nykytilaa ja kehittämismahdollisuuksia toimintaympäristön muutokset ja kuntalaisten toiveet huomioiden.

Liikuntapalveluiden kehittäminen (1)

Liikuntapalveluiden kehittämistyössä tulee huomioida jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö sekä kuntalaisten toiveet ja tehdyt aloitteet suhteessa käytettävissä olevaan henkilöstöresurssiin ja osaamiseen.

- Olemassa olevat henkilöstöresurssit määrittävät omana palveluna tuotettavan kokonaisuuden laajuuden
- Yhteistyö ja ostopalveluiden käyttö osaamisen täydentämiseksi ja laajemman tarjonnan varmistamiseksi.
 - Yrittäjät, urheiluseurat ja muut yhdistykset

Liikuntapalveluiden kehittäminen (2)

Liikuntapalveluiden kehittämisessä huomioitava:

- Liikuntapalveluiden, urheilu- ja liikuntaseurojen, muiden liikuntatoimintaa tarjoavien yhdistysten ja yksityisen tarjonnan yhteensovittaminen.
- Kaupungin liikuntapalveluiden vastuulla jatkossa entistä vahvemmin erityisryhmät ja terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat kaikissa ikäryhmissä
 - Lapset ja nuoret, perheet
 - Työikäiset
 - Ikäihmiset
 - Soveltava liikunta
- Matalan kynnyksen liikunnan edistäminen ja yhdenvertaisuuden varmistaminen
- Tiedottamisen kehittäminen liikuntamahdollisuuksista
- Liikuntapaikkojen fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen saavutettavuus
- Omaehtoisen liikkumisen olosuhteiden varmistaminen

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (1)

Talousarviossa 2025

- **Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta.** Voimaa vanhuuteen ohjelman eteenpäin vieminen. Ohjelman päämääränä on edistää vielä kotona tai palvelutaloissa itsenäisesti pärjäävien toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (+75) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla.
- **Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.**
- Vesihovi palvelee kuutena päivänä viikossa, uimahalli ja kuntosalit
- Liikuntakampanjat
- Harjureitti ympärivuotisena liikunta- ja ulkoilukohteena
- Mittarit:
 - Vesihovin käyntikerrat uimahallissa ja kuntosaleilla, vauvauintien osallistujat
 - Erityisliikunnan ohjaus: ohjatut kerrat, käyntikerrat ja osallistujamäärä

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (2)

Liikuntapalvelut lukuina

VESIHOVI	ASIAKASMÄÄRÄ 2023	ASIAKASMÄÄRÄ 2024
Uinti	62 067	66 988
**vauvauinnit (sis.)	**1332 (2,1%)	**1534 (2,3%)
**uimaseura (sis.)	**3435 (5,5%)	**3372 (5%)
Kuntosali	20719	28 141
SENIORIKORTTI	MYYDYT KORTIT (kpl) LEIMAUKSET (krt) 2023	MYYDYT KORTIT (kpl) LEIMAUKSET (krt) 2024
6 kk	78	143
12 kk	-	135
Leimaukset yht.	1465	8294
LIIKUNTANEUVONTA	ASIAKASMÄÄRÄ 2023	ASIAKASMÄÄRÄ 2024
Henkilökohtainen	-	39
Ryhmämuotoinen, opintopiirit	15	19

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (3)

Liikuntapalvelut lukuina

LIKUNNANOAJAUS, ERITYISRYHMÄT	kpl/krt 2023	kpl/krt 2024
Erityisliikunnanryhmät	33	32
Toteutuneet ohjaukerrat	874	948
Käyntikerrat	11 891	13 520
Osallistujat	505	769

LIKUNNANOAJAUS, KUNTO- JA PERHELIKUNTA	kpl/krt 2023	kpl/krt 2024
Liikuntaryhmät	2	4
Toteutuneet ohjaukerrat	74	100
Käyntikerrat	1649	2441
Osallistujat	62	114

LIKUNTATAPAHTUMAT	kpl/krt 2023	kpl/krt 2024
Testit ja tapahtumat	16	37
Osallistujat	2633	2990

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (4)

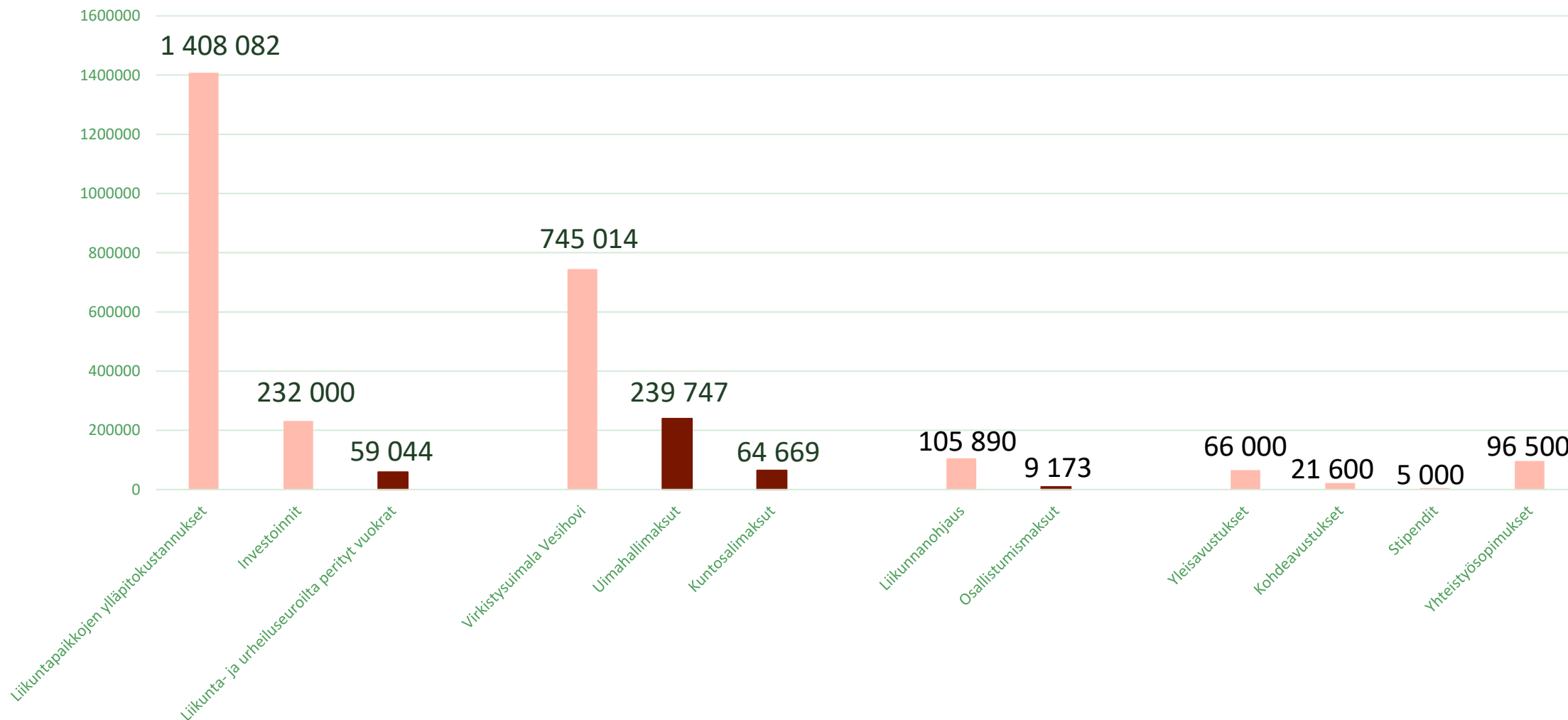
Opistojen liikuntapalvelut

Opistojen liikuntapalvelut lukuvuonna 2024-2025

- **Loimaan työväenopisto:**
 - 59 liikuntakurssia: brutto-osallistujamäärä 1066.
 - 6 lasten- ja nuorten sirkuskurssia, 1 suunnattu kehitysvammaisille: yhteensä 68 osallistujaa.
- **Loimaan seudun musiikki- ja tanssiopisto:**
 - Tanssin varhaiskasvatus/satubaletti: 13 osallistujaa.
 - Tanssin taiteenperusopetus, laaja oppimäärä: 45 opiskelijaa.

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (5)

Liikuntapaikkojen ja liikuntapalveluiden talous 2024

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (6)

Valtuustoaloite: Vesihovin aukiolon laajentaminen

Painopisteet ja allasajan kohdentaminen

Kohderyhmä	Keskimäärin h/vk 2025	h/vk, mikäli aukioloaikoja laajennetaan alkaen 1.1.2026 tai 8/2025	Huomiot
Avoinna kaikille	70,5	79	Laajennus: ke 9-21, la-su 12-18 tai 10-16
Vauva- ja perheuinti	Pe 3*0,5	Pe 3*0,5	Ostopalveluna vai jatkossa omana työnä
Vauva- ja perheuinti, aukioloajan ulkopuolella	La 6*0,5	La 6*0,5	Ostopalveluna vai jatkossa omana työnä
Koululaisuinnit	19*0,5	Kysynnän mukaan, lisäys mahdollinen	
Vesijumppa, avoimet	4*0,5	6*0,5	
Vesijumppa, yhdistykset	2*0,5	Kysynnän mukaan, lisäys mahdollinen	
Uimaseurat, aukioloaikoina	Ratatunteja 19h/vk	Neuvoteltava seurojen kanssa	
Uimaseurat aukioloajan ulkopuolella	17h, ke 20-21, la 8.30-12 ja 17-19, su 8.30-19 ks. Huomiot	Neuvoteltava seurojen kanssa	su: monitoimiallas klo 9-13, 4 rataa klo 9-19

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (7)

Valtuustoaloite: Vesihovin aukiolon laajentaminen

Vesihovin kohderyhmät ja viikonlopun kävijämäärät

Vesihovin kohderyhmät (uinti)	Osuus (%) kokonaiskävijämäärästä v.2024 (66 988)	viikonloppujen kävijämäärät v.2024	Hlö / €
0-4 v.	7,9	Uinti, la	7234 hlö
5-17 v.	29,1	Kuntosalit, la	1581 hlö
Opiskelija	2,6	Lauantaipäivien lipunmyynti	36 499 €
Aikuinen	32,9	Uimaseuran kävijät, su	1476 hlö
Työtön	0,6	Uimaseuran laskutus, su	3 719 €
Eläkeläinen	26,9		

** sis. vauvauinnit 2,3%

**sis. Uimaseura 5%

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (8)

Valtuustoaloite: Vesihovin aukiolon laajentaminen

- Aukioloaikojen laajentamisen arviointi SWOT-analyysin avulla →
- Resurssitarpeet
 - Aukiolojen laajentaminen tarkoittaisi lisäresursointia Vesihoviin liikunnanohjaukseen/uinninvalvontaa, laitoshuolto ja kassa- ja asiakaspalvelu, laitosmies
 - Nykyisin vakinainen henkilöstö 8 htv ja ostopalveluna/osa-aikaisina 0,83 htv, lisäksi vauva- ja perheuinnit ostopalveluna
 - Erillisellä liitteellä esitetty resursointivaihtoehdot +1,17 htv (sivistyslautakunta)
 - Tuuraukset ja varallaolo huomioitava

Vahvuudet:

- Allasaikaa lisää asiakkaille
- Liikkumismahdollisuuksien lisääminen viikonloppuihin, arki- ja vkl-pyhiin
- Kuntosalien laajemmat aukioloajat
- Lisää valvontaa myös Hirvihoviin

Heikkoudet:

- Allasaikaa vähemmän järjestöille
- Sunnuntaityö + pyhät, lisäkustannus
- Työn kuormittavuus lisääntyy
- Miten vauva- ja perheuintien järjestäminen

Mahdollisuudet:

- Lisääntyvä kassavirta
- Työn monipuolisuuden kehittäminen
- Uusia työpaikkoja/rooleja
- Lisäresursointi mahdollistaisi toiminnan laajentamisen myös liikunnanohjauksessa ja liikuntaneuvonnassa

Uhat:

- Kattaako lisätulot lisämenot
- Henkilöstön vaihtuvuus, viikonlopputyö
- Allastekniikan kantokyky

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (9)

Painopisteet ja resurssin kohdentaminen liikunnanohjauksessa kohderyhmittäin

- Huomioituna 1 htv liikunnanohjausresurssin lisäys, esitetty edellä
- Liikuntaneuvonnan palvelu mahdollistuisi tällä resurssilla itse tuotettuna palveluna

Kohderyhmä	Ryhmät h/vk	Kohderyhmän painotus % / K2025	lisäys/vähennys h/vk	Ryhmät h/vk	Kohderyhmän painotus % S2025	Väestö- rakenne
Lapset ja nuoret	1	4,5	1	2	7	18%
Perheet	1	4,5	1	2	7	
Työikäiset	2	9	2	4	14	49%
Ikäihmiset	16	73	0	16	57	33%
Soveltava	2	9	2	4	14	
Yhteensä	22	100%	6	28	n. 100%	100%

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (10)

Painopisteet ja resurssin kohdentaminen liikunnan ohjauksessa kohderyhmittäin

- Vaihtoehto, mikäli liikunnanohjauksen resurssia siirretään Vesihovin aukioloajan laajennukseen 1pv/vk
- Liikuntaneuvonnan palvelu resursoitava erikseen, tai toteutettava ostopalveluna

Kohderyhmä	Ryhmät h/vk	Kohderyhmän painotus % / K2025	lisäys/vähennys h/vk	Ryhmät h/vk	Kohderyhmän painotus % S2025	Väestörakenne
Lapset ja nuoret	1	4,5	0	1	5	18%
Perheet	1	4,5	0	1	5	
Työikäiset	2	9	1	3	15	49%
Ikäihmiset	16	73	-4	12	60	33%
Soveltava	2	9	1	3	15	
Yhteensä	22	100%	-2	20	100%	100%

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (11)

Mitä lisäresurssi mahdollistaisi

Tulevat painopistealueet

- Erityisliikunta ja ikäihmiset
- Lapset ja nuoret, perheet
- Työikäiset

Tarjottavat palvelut

- Liikunnanohjaus (ryhmät)
- Liikuntaneuvonta (henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen)
- Vesihovi palvelee seitsemänä päivänä viikossa, uimahalli ja kuntosalit
- Liikuntapalveluista ja olosuhteista viestiminen

Tavoitteet

- Liikkumisen ja hyvinvoinnin lisääminen kaikissa kohderyhmissä
- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- Palvelukohtaiset erillistavoitteet

Mittarit

- Vesihovin käyntikerrat: uimahalli, kuntosalit, vauvauinnit
- Liikunnanohjaus: ohjatut kerrat, käyntikerrat, osallistujat
- Liikuntaneuvonta: tapaamiskerrat, osallistujat, prosessin tulokset pitkällä aikavälillä
- MOVE: palvelupolku, tuloskehitys

Palvelutarjonta nyt ja tulevaisuudessa (12)

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Liikuntaneuvonnan palvelu tarjolle kaikille ikä- ja kohderyhmille

- Yhteistyön hyvinvointialueen kanssa ja asiakasohjauksen on tehostuttava
- Lasten ja nuorten kohderyhmässä MOVE –polun rakentaminen yhteistyössä koulun ja kouluterveydenhuollon kanssa, liikuntaneuvonta osaksi perheiden liikunnallisuuden tukemista

2. Palvelutarjonnan kehittäminen väestön ikääntyminen ja liikkumattomuuden kasvu huomioiden

- Ikäihmisten ja soveltavan liikunnan tarjonnan ylläpitäminen ja kehittäminen (ml. vertaisohjaajat)
- Työikäisten matalankynnyksen ohjatun liikunnan tarjonnan lisääminen (ml. Ilta-ajat, vkl)
- Lasten ja nuorten liikunnallisuuden edistäminen yhteistyössä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa, seurat mukaan kehittämään matalan kynnyksen harrastetoimintaa
- Virkistysuimala Vesihovin aukioloaikojen laajentaminen

3. Nykyisten palveluiden saavutettavuuden varmistaminen

- Liikuntapaikoista ja -palveluista tiedottaminen
- Liikuntapaikkojen ja sisäliikuntatilojen esteettömyyden kehittäminen
- Liikuntapaikkojen päivystys iltaisin ja viikonloppuisin (tekninen)

4. Omaehtoisen liikkumisen olosuhteet houkutteleviksi

- Liikuntaolosuhteet lähelle kuntalaisia: lähiliikuntapaikat, monitoimikaukalot ja ulkokuntosalit kyläkeskuksiin
- Hankkeiden kautta kehitystyön vauhdittaminen
 - Liikuntapaikkojen hankkeita ja kehitystyötä varten vastuutaho ja lisäresursointi tekniseen palvelukeskukseen

Näytämme esimerkkiä: Loimaan kaupunki, lisäämme liikettä työpaikalle

Liike, liikkuminen ja liikunta työkyvyn ja työhyvinvoinnin johtamisen välineenä

- **Liikutko terveyden kannalta riittävästi?**

→ SL11. Työssä jaksamista tuetaan ottamalla liikkuminen keskeiseksi osaksi työkyvyn ja työelämän kehittämistä. Edistetään työntekijöiden fyysistä aktiivisuutta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

→ Loimaan kaupunki tarjoaa henkilökunnalle liikuntaetuuksia ja liikuntaneuvontaa

- **Liikuntaetuuudet nyt**

- Maksuton käynti Virkistysuimala Vesihovissa ja Hirvihovin kuntosaleilla
 - v.2024 uinti (10652€) ja kuntosalikäynnit (5480 €) yhteensä 16132 €
- Maksuton osallistuminen Loimaan kaupungin kuntoliikunnan ryhmiin
- Maksuton liikuntaneuvonta (liikuntaneuvonta@loimaa.fi)
- Keväällä 2025 kokeilu kehonhuoltoryhmästä (2-3/2025)
- E-passi liikuntaan ja kulttuuriin 50e/hlö
- Työsuhdepolkupyöräetu

- **Henkilökunnan liikuntaetuuksien kehittäminen**

- Kehitetään jo käytössä olevia käytänteitä
- Tarkastellaan henkilökunnalle suunnattujen liikuntaryhmien tarvetta tai lisätään työikäisille suunnattuja ryhmiä, joihin maksuton osallistuminen
- Mahdollistetaan liikkeen lisääminen työpäivään työmatkaliikunnan, taukoliikunnan tai liikuntatunnin keinoin, 1h/vk tai 12 min/työpäivä

Liikunta Loimaan kaupungin organisaatiossa

Olosuhdetyön organisoituminen ja liikuntatyöryhmä

- Liikuntasuunnitelman myötä perustetaan poikkihallinnollinen liikuntatyöryhmä
 - Työryhmään osallistuvat:
 - Sivistyspalvelut: liikuntapalvelupäällikkö, Vesihovin esimies, sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja
 - Tekninen ja ympäristö: kaupungininsinööri, kiinteistöpäällikkö, liikuntapaikkamestari, kunnallistekniikan työnjohtaja
 - Tarvittaessa työryhmään voidaan kutsua myös HYTE-koordinaattorina toimiva henkilöstöpäällikkö, tekninen johtaja, kaupunginjohtaja
 - Eri alojen asiantuntijoita ryhmään voidaan kutsua tarpeen mukaan
 - Lautakuntien ja vaikuttajatoimielinten edustajat tarpeen mukaan
 - Työryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa ja tarvittaessa useammin
 - Liikuntapalvelupäällikkö vastaa työryhmän kokoon kutsumisesta ja kokoontumisen muistion laatimisesta

Liikuntatyöryhmän toiminta ja tavoitteet

- Työryhmä käy jatkuvaa vuoropuhelua liikuntapalveluiden ja liikuntapaikkojen nykytilasta sekä kehittämisestä
- Työryhmä vastaa liikuntasuunnitelman päivittämisestä ja mm. kyselyiden järjestämisestä
- Laajemmalla kokoonpanollaan työryhmä arvioi poikkihallinnollisen liikkumisohjelman tarpeen tai sen asiasisällön liittämisen kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan
 - Parhaillaan laadittava hyvinvointisuunnitelma vastaa liikunnallisen elämäntavan edistämisen tavoitteisiin
 - Olennaista on poikkihallinnollisuus ja konkreettiset toimet liikkeen ja toimintakyvyn edistämiseen
 - Selkeät vuosittaiset toimenpiteet ja arviointikriteerit
- Työryhmän merkittävänä tehtävänä on varmistaa kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö, jotta kaikki voimavarat saadaan tehokkaasti hyödynnettyä kuntalaisten palvelemiseksi ja liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Olosuhdetyö

Olosuhdetyön osiossa käsitellään nykyistä liikuntapaikkaverkkoa ja sen kehittämistarpeita investointiehdotuksineen

Liikuntapaikkaverkko ja sen kehittäminen

Nykyinen liikuntapaikkaverkko (1)

- Liikuntapaikkaverkko Loimaan kaupungissa on nykyisellään kattava ja liikkumismahdollisuudet alkavat lähes kotiovelta
- Kaupungin palveluina löytyvät mm. useampi sisäliikuntahalli ja uimahalli
- Tarkemmin Loimaan kaupungin ylläpitämä liikuntapaikkaverkko hoito- ja vaativuusluokituksineen on esitetty liitteenä olevassa taulukossa
- Kaupungin palveluja täydentävät yksityisen sektorin sekä yhdistysten ja seurojen tarjoamat monipuoliset palvelut
- Kaupungin ja yhdistysten yhteistoimintana puolestaan on teetetty 28 suunnistuskarttaa ja toteutettu erilaisia ulkoliikuntapaikkoja
- Loimaalla on mahdollista harrastaa liikuntaa lähes kaikissa muodoissa
- Lipas.fi ja Luontoon.fi - palveluista löytyvät Loimaan liikuntapaikat niin kaupungin ylläpitämien kuin muidenkin toimijoiden osalta

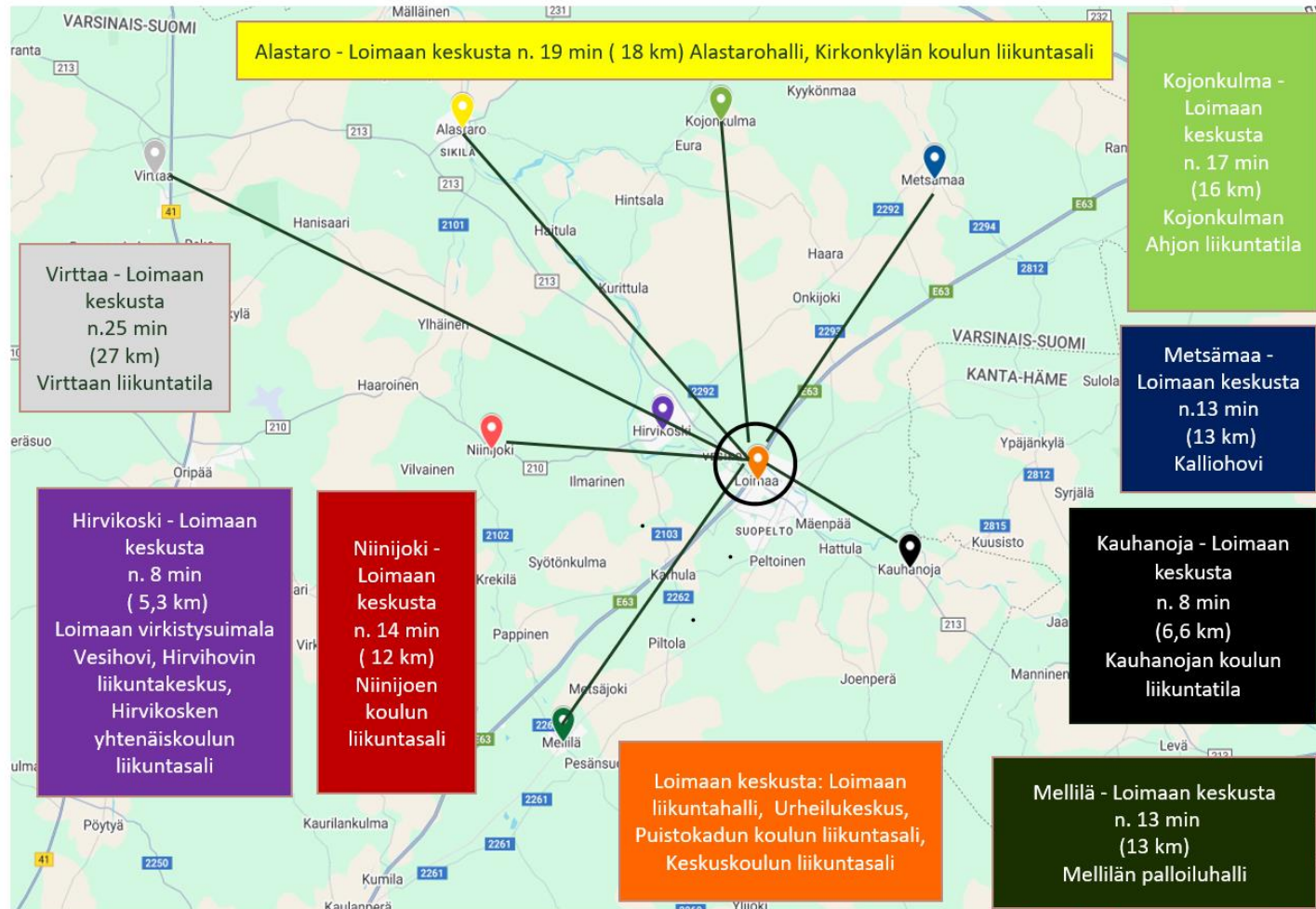
Nykyinen liikuntapaikkaverkko (2)

Loimaan kaupungin hallinnoimia liikuntapaikkoja on yhteensä 168!

Liikuntahalleja 5 kpl	Koulujen saleja 8 kpl	Urheilukenttiä luonnonnurmella 3 kpl	Urheilukenttä tekonurmella 1 kpl	Uimahalli 1 kpl
Tatami 1 kpl	Kuntosaleja 5 kpl	Sisäjuoksusuora 1 kpl	Tenniskenttiä 6 kpl	Beach volley-kenttiä 10 kpl
Jääkiekkokaukaloita 9 kpl	Ulkokuntosaleja 3 kpl	Hiekkakenttiä 20 kpl	Pesäpallokenttiä/-stadioneita 2 kpl	Lähiliikuntapaikkoja 5 kpl
Luistelukenttiä 9 kpl	Frisbeegolfratoja 4 kpl	Petanquekenttiä 2 kpl	Kuntoportaita 2 kpl	Uimapaikkoja 5 kpl
Valaistuja kuntoratoja 8 kpl	Valaisemattomia kuntoratoja 2 kpl	Leikkikenttiä 54 kpl	Asfalttikenttä 1 kpl	Ulkoilureitistö 1 kpl

Nykyinen liikuntapaikkaverkko (3)

- Loimaalla on monipuolisia liikuntatiloja ympäri kaupunkia
- Etäisyydet tilojen välillä ovat kohtuulliset ja helposti saavutettavat

Liikuntapaikkojen kehittämisen painopisteet

- Kaikkien ja kaikenlaisen liikkumisen lisääminen toimii ohjenuorana liikuntapaikkojen kehittämisessä
 - Liikuntapaikoista pyritään saamaan mahdollisimman helposti ja myös mahdollisimman monen saavutettavissa olevia iästä ja toimintakyvystä huolimatta
 - Arkiliikunnan lisäämiseen pyritään parantamalla kevyen liikenteen mahdollisuuksia, mm. valaistuksilla
 - Omatoimiliikunnan paikkoja kehitetään ja monipuolistetaan niiden tarjontaa
- Laadukasta liikuntapaikka- ja leikkipuistoverkoston ylläpidetään koko kaupungin alueella tekemällä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa erityisesti lasten ja nuorten kunnon sekä toimintakyvyn parantamiseksi

Leikkipuistoverkoston kehittäminen

Pyritään kaikessa kehittämisessä siihen, että leikkipuistoista saataisiin kaiken ikäisiä liikkumaan houkuttelevia alueita, rakentamalla mm. ulkokuntosali leikkipuiston viereen.

- Leikkipuistojen ja lähiliikunta-alueiden käyttöä myös pimeään aikaan mahdollistetaan lisäämällä valaistuksia
- Välineet ja ympäristöt pidetään siisteinä ja liikkumiseen innostavina
- Tehdään taajama-alueille vähintään yksi kaikki ikä- ja käyttäjäryhmät huomioiva, runsaasti erilaisia leikki- ja liikkumisvälineitä sisältävä, esteetön leikkipuisto

Tulevat liikuntapaikkainvestoinnit

Liikuntapaikkahankkeet: uudisrakennukset ja peruskorjaukset, ulkoliikunta

Tulevat liikuntapaikkainvestoinnit tärkeysjärjestyksessä

1. Sisäliikunnan harjoitushallin suunnittelu ja toteutus (keskusta-alue, tarkempi paikka avoin)
2. Urheilukeskuksen huoltorakennuksen suunnittelu ja toteutus
3. Mellilän palloiluhallin kunnostus
4. Mellilänjärven alueen kehittämissuunnitelman laadinta ja toteutus
5. Harjurenitin kehittämissuunnitelman laadinta ja toteutus
6. Kalikan alueen kehittämissuunnitelman laadinta ja toteutus
7. Skeittiparkki ja ulkoliikuntakeskus
8. Hirvihovin ympäristöön ulkokuntolaitteita
9. Juvan ulkoilualueen kehittäminen

Liikuntapaikkahankkeet, uudisrakennukset ja peruskorjattavat

Sisäliikunnan harjoitushallin suunnittelu ja toteutus (paikka avoin), v. 2026 – 2029, kust.arvio 3 – 6 milj. €

Toteutetaan uusi harjoitushalli kaupungin keskustaan harjoitustilojen lisäämiseksi sisäliikuntaan palvelemaan kaikkia kohderyhmiä

Toteutuspaikan valinnassa otetaan huomioon erityisesti koulujen ja päiväkotien tarpeet, ja lisäksi saavutettavuus varmistettava muille käyttäjäryhmille

Tehdään harjoitushalliin myös uusi ja monipuolinen kunto- ja voimailusali

Urheilukeskuksen huoltorakennuksen suunnittelu ja toteutus, v. 2026 – 2028, kust.arvio 1 – 3 milj. €

Puretaan nykyinen, huonokuntoinen huoltorakennus

Toteutetaan uusi huoltorakennus ajanmukaisine puku- ja pesutiloineen sekä varasto- ja sosiaalitiloineen

Mellilän palloiluhallin kunnostus, v. 2027, kust.arvio 0,5 – 0,8 milj. €

Parannetaan halli kokonaisuudessaan käyttäjämäärä lisäämiseksi

Liikuntapaikkahankkeet, ulkoliikunta

Mellilänjärven alueen kehittämissuunnitelman laadinta ja toteutus, v. 2025 -2026, kust.arvio 0,2 – 0,5 milj. €

Kohennetaan alueen yleisilmettä ja parannetaan sen esteettömyyttä

Rakennetaan järven kiertävälle kuntoradalle valaistus

Parannetaan alueen ympärivuotista käyttöä tekemällä kuntoradasta ensilumen latu hankkimalla lumitykki ja auraamalla järvelle luistelurata

Harjureitin kehittämissuunnitelman laadinta ja toteutus v. 2025 – 2026, kust.arvio 0,2 – 0,5 milj. €

Avustushakemus laaditun kehittämissuunnitelman toteuttamiseksi on jätetty

Parannetaan reitistön käytettävyyttä kaikkien käyttäjien näkökulmasta parantamalla esteettömyyttä sekä opastuksia

Uusitaan valaisimet led-tekniikalla toimiviksi ja kehitetään valaistuksenohjaus käyttäjät huomioivaksi

Kalikan alueen kehittämissuunnitelman laadinta ja toteutus, v. 2026 – 2027, kust.arvio 0,2 – 0,5 milj.€

Kartoitetaan alueen käyttöaste ja käytön laatu

Laaditaan kartoituksen pohjalta alueen monipuolistamiseksi ja vetovoiman parantamiseksi kehityssuunnitelma

Liikuntapaikkahankkeet, ulkoliikunta

Skeittiparkki ja ulkoliikuntakeskus, v. 2027, kust.arvio 0,4 – 0,8 milj. €

Kartoitetaan ja toteutetaan skeittiparkille uusi paikka korvaamaan nykyinen turvaton alue

Toteutetaan samaan yhteyteen muitakin liikkumista edesauttavia elementtejä kuten leikkipuisto ja ulkokuntosali

Hirvihovin ympäristöön ulkokuntolaitteita, v. 2026, kust.arvio 0,1 – 0,2 milj. €

Rakennetaan piha-alueille monipuolinen ulkokuntosali palvelemaan niin kaupunkilaisia kuin liikuntatiloissa käyviä ulkopaikkakuntalaisia

Juvan ulkoilualueen kehittäminen, v. 2028, kust.arvio 0,5 – 1 milj. €

Kehitetään monipuolista ulkoilualueutta rakentamalla huoltorakennus wc- ja pukeutumistiloihin

Toteutetaan ulkokuntosali

Lisäämme liikettä Loimaalle

**Yhteenveto ja kehittämistoimenpiteet
Varsinais-Suomen liikuntastrategian ja
Suomi Liikkeelle -ohjelman mukaisesti**

Olosuhteet

Arkiliikunnan olosuhteiden edistäminen

- SL12. Edistetään kävelyä ja pyöräilyä: Erityisesti turvallisiin koulureitteihin sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämiseen kiinnitetään huomiota.
- SL13. Edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontomatkailua.
- Harjureitin kehittämishanke, sekä talvikävely- ja pyöräilyreitit

Omaehtoisen liikunnan olosuhteet kuntoon

- SL 4. Kehitetään päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi lähiliikuntapaikoiksi.
- monipuoliset, laajoja käyttäjäryhmiä palvelevat avoimet liikuntapaikat, esim. ulkokuntosalit ja leikkipuistot lähietäisyydellä
- esteettömyyden kehittäminen
- Vesihovi

Ohjatun liikunnan olosuhteiden turvaaminen

- harrasteliikunnan sekä kilpa- ja huippu-urheilun harjoitus- ja suorituspaikat
- lisätilaa koululaisille, seurojen ja yhdistysten harrastetoiminnalle, liikuntapalveluille ja yksityiskäyttäjille
- investoinnit ja peruskorjaukset

Palvelut ja yhteistyö (1)

Ohjatun liikunta- ja urheilutoiminnan kehittäminen

- Yhteistyö eri toimijoiden välillä sujuvaksi
 - liikuntapalveluiden, seurojen ja yhdistysten toiminta, yksityinen sektori
 - erilaisten ja kaiken ikäisten liikkujien huomiointi palveluiden suunnittelussa
- SL5. Vahvistetaan päiväkotij- ja koulupäivien sekä koulumatkojen liikunnallistamista sekä koulupäivien yhteydessä tapahtuvaa harrastamista.
 - Harrastamisen Suomen mallin toimintaa jatketaan
- SL6. Laajennetaan Liikkuvat-ohjelma kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin.
- SL7. Kokeillaan koulupäivän jälkeisen liikunnan harrastamisen erilaisia toteutustapoja, kuten harrasteseteliä.
 - seurat
- SL8. Peruskoulun laajojen terveystarkastusten yhteydessä annetaan henkilökohtaista liikuntaneuvontaa ja -ohjausta oppilaan MOVE!-tulosten perusteella.
 - MOVE –polku lasten ja nuorten terveyden edistämiseksi

Palvelut ja yhteistyö (2)

Yhteistyön rakentaminen liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi palveluketjussa

- SL 2. Liikunnan ja terveyden edistäminen huomioidaan poikkihallinnollisesti kuntien ja hyvinvointialueiden strategioissa. Vahvistetaan elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa kunnissa ja hyvinvointialueilla hyödyntäen samalla terveysteknologian mahdollisuuksia. Arvioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarkoitetun rahoituksen kohdentumista kunnissa ja hyvinvointialueilla.
 - Liikuntaneuvonta kunnan omana palveluna, asiakkailla avoin väylä yhteydenottoon ja lisäksi yhteistyö ja asiakasohjaus hyvinvointialueelta
- SL10. Liikunnan ja toimintakyvyn edistäminen lisätään osaksi kutsuntojen sisältöä.
 - Jatketaan mukana LiikU minttiin -hankkeessa
- SL11. Työssä jaksamista tuetaan ottamalla liikkuminen keskeiseksi osaksi työkyvyn ja työelämän kehittämistä. Edistetään työntekijöiden fyysistä aktiivisuutta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.
 - Loimaan kaupungin henkilökunnan liikuntaetuedet ja liikuntaneuvonta
 - Tarjotaan työikäisille matalankynnyksen liikuntaryhmiä
 - Yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa
- SL15. Edistetään vanhusten toimintakykyä ja ehkäistään kaatumisia. Erityisesti kohderyhmänä 75+.
 - Ikäihmisten matalankynnyksen ryhmät ja soveltava liikunta
 - vertaisohjaajien kouluttaminen ja hyödyntäminen

Viestintä ja osaaminen

Tiedottamisen yhteiset alustat

- Liikuntapaikoista ja –palveluista tiedottaminen, enemmän ja monipuolisemmin, huomioiden kohderyhmien tavoittaminen eri viestintäkanavissa
- Mukana hyvinvointialueen yhteisessä palvelutietovarannossa (PTV)

Yhteistyöverkostojen hyödyntäminen liikunnallisen elämäntavan edistämistyössä

- alueelliset yhteistyöverkostot

Liikkumaan aktivoivat viestinnälliset työkalut

- Liikkeen lisäämistä aktivoivat viestinnän sisällöt ja vinkit
- kampanjat ja tapahtumat
- harrastesetelin kokeilu

Osaamisen vahvistaminen

- monipuoliset työkalut
- tiedolla johtaminen
- koulutusmahdollisuudet

Inspiraatiota, kun lisäämme liikettä Loimaalle

Suomi Liikkeelle –ohjelma ja Liikkuvat -kokonaisuus:

[Suomiliikkeelle.fi](https://suomiliikkeelle.fi) | Lisää liikettä arkeen

Toimintakykyinen Suomi tehdään yhdessä

Liikunnallinen elämäntapa - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö

Liikuntasuunnitelman seuranta

Liikuntasuunnitelman seuranta

- Liikuntasuunnitelman seuranta toteutetaan ensisijaisesti sivistyslautakunnassa, mutta myös kaupunginhallituksessa ja valtuustossa talousarvioiden ja tilinpäätösten käsittelyn yhteydessä
- Elinympäristölautakunnassa, joka vastaa suunnitelman hankkeiden toteutuksessa ja paikkojen kunnossapidosta, seuranta tapahtuu hankkeiden edistymisen myötä sekä osavuosikatsauksissa
- Toiminnan tasolla suunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan liikuntatyöryhmässä
- Liikuntasuunnitelmaan voidaan tehdä täydennyksiä vuosittain aloitteiden ja kyselyjen perusteella
- Kaupunkilaisille järjestetään kerran valtuustokaudessa kysely tyytyväisyydestä kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin

Liitteet

Liitteet

- Liikuntapaikkaselvitys 2025 (excel), liikuntapaikat ja hoitoluokat (sisäinen: elinympäristölautakunta ja sivistyslautakunta)
- Liikuntapalveluiden organisaatio ja resurssitarpeet (sisäinen: sivistyslautakunta)
- Opinnäytetyö: Soveltavan liikunnan nykytilanteen kartoittaminen ja kehittämistarpeet Loimaan liikuntapalveluissa (*verkkolinkki tulossa, kun julkaistu oppilaitoksen tietokannassa*)
- Liikuntakyselyiden keskeisimmät tulokset, uutinen loimaa.fi –sivulla:
Liikuntakyselyt tarjosivat tausta-aineistoa liikuntasuunnitelman laadintaan | Loimaa

LOIMAA